Ceturtdiena, 2021, 25 marts

P9_TA(2021)0110

Euro starptautiskās nozīmes stiprināšana

Eiropas Parlamenta 2021. gada 25. marta rezolūcija par euro starptautiskās nozīmes stiprināšanu (2020/2037(INI))

(2021/C 494/10)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Komisijas sagatavoto 2018. gada 5. decembra dokumentu Eiropadomei un Eurosamitam ar nosaukumu "Ceļā uz spēcīgāku euro starptautisko nozīmi" (COM(2018)0796),

— ņemot vērā Komisijas dienestu 2019. gada 12. jūnija darba dokumentu "Euro starptautiskās lomas stiprināšana: apspriešanos rezultāti" (SWD(2019)0600),

— ņemot vērā Komisijas 2018. gada 5. decembra ieteikumu par euro starptautisko nozīmi enerģētikas jomā (C(2018)8111) un tam pievienoto Komisijas dienestu darba dokumentu (SWD(2018)0483),

— ņemot vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām ietvaros pieņemto Parīzes nolīgumu un ilgtspējīgas attīstības mērķus (IAM),

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 21. septembra Īstenošanas lēmumu (ES) 2020/1308, ar ko uz ierobežotu laikposmu nosaka, ka tiesiskais regulējums, ko piemēro centrālajiem darījumu partneriem Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajā Karalistē, ir līdzvērtīgs saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 ([1]), un it īpaši tā 5. un 6. apsvērumu,

— ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas (ECB) 2020. gada 9. jūnija ikgadējo pārskatu "Euro starptautiskā loma",

— ņemot vērā 2016. gada 12. aprīļa rezolūciju par ES lomu starptautisko finanšu, monetāro un regulatīvo iestāžu un institūciju satvarā ([2]),

— ņemot vērā 2020. gada 8. oktobra rezolūciju par kapitāla tirgu savienības (KTS) turpmāko veidošanu: kapitāla tirgus finansējuma pieejamības uzlabošana, jo īpaši MVU, un mazo ieguldītāju dalības iespēju palielināšana ([3]),

— ņemot vērā 2020. gada 18. septembra ziņojumu ar ieteikumiem Komisijai par digitālajām finansēm: jauni ar kriptoaktīviem saistīti riski — regulējuma un uzraudzības problēmas finanšu pakalpojumu, iestāžu un tirgu nozarē ([4]),

— ņemot vērā 2020. gada 13. novembra rezolūciju par ilgtspējīgas Eiropas investīciju plānu — zaļā kursa finansēšanu ([5]),

— ņemot vērā 2020. gada 19. jūnija rezolūciju par 2019. gada ziņojumu par banku savienību ([6]),

— ņemot vērā 2020. gada 12. februāra rezolūciju par Eiropas Centrālās bankas 2018. gada pārskatu ([7]),

— ņemot vērā 2020. gada septembra runu par stāvokli Savienībā ([8]),

— ņemot vērā ECB 2020. gada oktobra ziņojumu par digitālu euro ([9]),

---

([1]) OV L 306, 21.9.2020., 1. lpp.
([2]) OV C 58, 15.2.2018., 76. lpp.
([3]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0266.
([4]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0265.
([5]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0305.
([6]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0165.
([7]) Pieņemtie teksti, P9_TA(2020)0034.
([8]) https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/soteu_2020_en.pdf.
([9]) https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/Report_on_a_digital_ euro~4d7268b458.en.pdf.

— ņemot vērā pielāgoto Komisijas darba programmu 2020. gadam ([10]) (COM(2020)0440),

— ņemot vērā pēc Ekonomikas un monetārās (ECON) komitejas pieprasījuma 2020. gada septembrī veikto pētījumu *Post-COVID-19 Global Currency Order: Risks and Opportunities for the Euro* ([11]) (Globālā kārtība valūtas jomā pēc Covid-19 pandēmijas: euro apdraudējumi un iespējas),

— ņemot vērā *Ethan Ilzetzki* (Londonas Ekonomikas skola), *Carmen M. Reinhart* (Hārvardas universitāte) un *Kenneth S. Rogoff* (Kenedija vārdā nosauktā Hārvardas skola) sagatavoto 2020. gada februāra darba dokumentu Nr. 26760 (*NBER Working Paper Series*) *Why is the euro punching below its weight?* ([12]) (Kāpēc euro nav uzdevuma augstumos),

— ņemot vērā *Brugel* 2020. gada 5. jūnija politikas dokumentu *Is the COVID-19 crisis an opportunity to boost the euro as a global currency?* ([13]) (Vai Covid-19 krīze ir iespēja palielināt euro kā globālas valūtas lomu),

— ņemot vērā ES Iekšpolitikas ģenerāldirektorāta (IPOL ĢD) 2019. gada 13. februāra pētījumu *Euro at 20: Background reader – collection of studies and assessments* ([14]) (Euro 20. gadadiena: pamatinformācija — pētījumu un izvērtējumu apkopojums),

— ņemot vērā Eiropadomes priekšsēdētāja Šarla Mišela programmatisko runu par euro starptautisko lomu, ar kuru viņš uzstājās 2020. gada 5. martā Eiropas politikas pētījumu centrā ([15]),

— ņemot vērā Eiropadomes priekšsēdētāja Šarla Mišela piezīmes pēc Eiropadomes 2019. gada 13. decembra sanāksmēm ([16]),

— ņemot vērā pēc ECON komitejas pieprasījuma 2020. gada jūnijā veikto padziļināto analīzi — kas ir daļa no informatīvajiem informācijas apkopojumiem par dialogu par monetārās politikas jautājumiem — *The International Role of the Euro: State of Play and Economic Significance* ([17]) (Euro starptautiskā loma: pašreizējais stāvoklis un ekonomiskā nozīme),

— ņemot vērā Kristīnes Lagardas ievadpaziņojumu, ko viņa sniedza ECON komitejas 2020. gada 8. jūnijā rīkotajā uzklausīšanā ([18]),

— ņemot vērā ECB Valdes locekļa Fabio Panetas 2020. gada 7. jūlija runu *Unleashing the euro's untapped potential at global level* ([19]) (Neizmantotā euro potenciāla atbrīvošana pasaules līmenī),

— ņemot vērā Barija Eišengrīna (Kalifornijas universitāte, Bērklijā) 2010. gada aprīļa pētījumu *Managing a Multiple Reserve Currency World* ([20]) (Pasaules, kurā ar vairākas rezerves valūtas, pārvaldība),

— ņemot vērā *Bruegel* 2018. gada 3. decembra bloga ierakstu *The international role of the euro* ([21]) (Euro starptautiskā loma),

— ņemot vērā Eiropas Parlamenta Izpētes dienesta (*EPRS*) 2020. gada janvāra pētījumu *Economic and Budgetary Outlook for the European Union* ([22]) (Eiropas Savienības ekonomiskā un budžeta perspektīva),

— ņemot vērā *EPRS* 2019. gada 2. jūlija brīfingu *Towards unified representation for the euro area within the IMF* ([23]) (Virzība uz vienotu eurozonas pārstāvību SVF),

---

([10]) https://ec.europa.eu/info/publications/2020-commission-work-programme-key-documents_en.
([11]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/652751/IPOL_STU (2020)652751_EN.pdf.
([12]) https://scholar.harvard.edu/files/rogoff/files/nber26760_why_is_euro_punching _below_its_weight.pdf
([13]) https://www.bruegel.org/2020/06/is-the-covid-19-crisis-an-opportunity-to-boost-the-euro-as-a-global-currency/
([14]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2019/ 624431/IPOL_STU(2019)624431_EN.pdf.
([15]) https://www.consilium.europa.eu/lv/press/press-releases/2020/03/05/keynote-speech-at-europe-s-next-stage-at-the-centre-for-european-policy-studies-ideas-lab-2020/pdf.
([16]) https://www.consilium.europa.eu/nl/press/press-releases/2019/12/13/remarks-by-president-charles-michel-after-the-european-council-meetings-on-13-december-2019/.
([17]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/IDAN/2020/648806/IPOL_ IDA(2020)648806_EN.pdf.
([18]) https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2020/html/ecb.sp200608~4225ba8a1b. en.html.
([19]) https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2020/html/ecb.sp200707~3eebd4e721. en.html.
([20]) https://eml.berkeley.edu/~eichengr/managing_multiple_res_curr_world.pdf.
([21]) https://www.bruegel.org/2018/12/the-international-role-of-the-euro/.
([22]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2020/646139/EPRS_STU (2020)646139_EN.pdf.
([23]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/637969/EPRS_BRI (2019)637969_EN.pdf.

Ceturtdiena, 2021, 25 marts

— ņemot vērā IPOL ĢD Ekonomikas pārvaldības atbalsta nodaļas 2020. gada oktobra brīfingu *Guidance by EU supervisory and resolution authorities on Brexit* ([24]) (ES uzraudzības un noregulējuma iestāžu norādījumi par *Brexit*),

— ņemot vērā Starptautiskā Valūtas fonda (SVF) datus par oficiālo ārvalstu valūtas rezervju sastāvu (*COFER*) ([25]),

— ņemot vērā *Eurostat* 2020. gada 19. maija ziņu izlaidumu Nr. 84/2020 *The 2017 results of the International Comparison Program* ([26]) (Starptautiskās salīdzināšanas programmas 2017. gada rezultāti),

— ņemot vērā *Eurostat* 2020. gada 16. septembra ziņu izlaidumu Nr. 137/2020 *Euro area international trade in goods surplus EUR 27,9 bn* ([27]) (Eurozonas starptautiskās preču tirdzniecības pārpalikums 27,9 miljardu EUR apjomā),

— ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,

— ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A9-0043/2021),

A. tā kā savas 20 gadu pastāvēšanas laikā euro ir kļuvis par pozitīvu simbolu Eiropas vienotībai, integrācijai, ekonomiskajam spēkam un stāvoklim pasaulē, kļūstot par kanālu Eiropas demokrātijas, brīvā tirgus un starptautiskās sadarbības vērtību izplatīšanai;

B. tā kā euro ir eurozonas — kurā pašlaik ietilpst 19 no 27 ES dalībvalstīm — oficiālā valūta un tā kā to kā vienotu valūtu atbalsta lielākā daļa iedzīvotāju visās eurozonas dalībvalstīs ([28]); tā kā Bulgārija, Dānija un Horvātija savu valūtu ir piesaistījušas euro, izmantojot valūtas kursa mehānismu (VKM II), un tā kā euro ir oficiālā valūta ([29]) vai *de facto* valūta ([30]) arī atsevišķās teritorijās ārpus ES; tā kā jaunattīstības valstu lēmums piesaistīt savu valūtu euro var ietekmēt to ekonomiku un ilgtspējīgas attīstības ilgtermiņa izredzes;

C. tā kā, neraugoties uz eurozonas ekonomikas lielumu un ietekmi pasaules tirdzniecībā, euro kā starptautiskas rezervju valūtas ([31]) un faktūru valūtas ([32]) izmantošanas ziņā, kā arī pēc tā īpatsvara starptautiskās tirdzniecības darījumos un parāda vērstpapīros ([33]) būtiski atpaliek no ASV dolāra, taču ieņem gandrīz vienādu pozīciju ar dolāru tajā veikto starptautisko maksājumu īpatsvara ziņā; tā kā euro joprojām ir otra svarīgākā valūta starptautiskajā monetārajā sistēmā;

D. tā kā euro globālais potenciāls vēl nav pilnībā sasniegts un tā nodrošinātās priekšrocības ir nevienmērīgi sadalītas starp eurozonas dalībvalstīm;

E. tā kā ECB saliktā rādītāja kopsavilkums par euro starptautisko lomu vedina uz domām, ka euro kā starptautiska valūta savu kulminācijas punktu sasniedza 2005. gadā, ka pēc tam tā internacionalizācijai bija raksturīga apgriezta tendence un ka kopš tā laika euro nav atguvis savu iepriekšējo stāvokli; tā kā Covid-19 krīze ir sniegusi iespēju no jauna pastiprinātu uzmanību veltīt lielākai euro starptautiskajai lomai;

([24]) https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2020/651369/IPOL_BRI (2020)651369_EN.pdf.
([25]) https://data.imf.org/?sk=E6A5F467-C14B-4AA8-9F6D-5A09EC4E62A4.
([26]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10868691/2-19052020-BP-EN.pdf/bb14f7f9-fc26-8aa1-60d4-7c2b509dda8e.
([27]) https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/10569467/6-16092020-AP-EN.pdf/861498a9-16ca-3fd1-6434-aee64bfa7192
([28]) Saskaņā ar 2019. gada novembra Eirobarometra zibensaptauju Nr. 481 atbalsts euro ir palielinājies: divas trešdaļas respondentu uzskata, ka euro ieviešana nāk par labu viņu valstij, — šis īpatsvars 13 valstīs ir lielāks (un četrās valstīs mazāks) nekā 2018. gadā.
([29]) Balstoties uz oficiālu vienošanos ar Eiropas Savienību, euro kā oficiāla valūta tiek izmantots Monako Firstistē, Sanmarīno Republikā, Vatikāna Pilsētvalstī, Andoras Firstistē, kā arī Senpjērā un Mikelonā un Senbertelemī salā, kas abas ir Francijas aizjūras teritorijas, kuras atrodas ārpus ES.
([30]) Euro ir kļuvis par *de facto* iekšzemes valūtu Kosovā un Melnkalnē, aizstājot Vācijas marku.
([31]) Saskaņā ar SVF *COFER* 2020. gada 30. septembrī publicētajiem datiem 2020. gadā pasaules rezerves euro valūtā bija 20,27 % salīdzinājumā ar 61,26 % ASV dolāros un 2,05 % renminbi.
([32]) Euro kā faktūras valūta tiek izmantots 30 % no pasaules tirdzniecības darījumiem ar precēm, bet atšķirībā no ASV dolāra tā izmantošana joprojām ir ierobežota gadījumos, kad darījumos nav iesaistīta eurozona.
([33]) Saskaņā ar ECB 2020. gada jūnija ziņojumu par euro starptautisko lomu euro īpatsvars starptautisko parāda vērtspapīru krājumā 2019. gada beigās — pēc pastāvīgas samazināšanās kopš divtūkstošo gadu vidus — bija 22 %, savukārt ASV dolāra īpatsvars turpināja pieaugt, sasniedzot aptuveni 64 %.

F. tā kā pastiprināta euro starptautiskā loma ļaus ES uzlabot Eiropas iedzīvotāju labklājību, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību (LES) 3. pantā, un veicināt tādu starptautisku sistēmu, kas balstās uz ciešāku daudzpusēju sadarbību un labu pasaules līmeņa vadību, kā noteikts LES 21. pantā; tā kā politikas, kas tika ieviestas euro starptautiskās lomas stiprināšanai, būtu īstenojamas saskaņā ar vispārējiem Savienības mērķiem, tostarp ilgtspējīgu attīstību, pilnīgu nodarbinātību un rūpniecības politiku, kā arī ar mērķi uzlabot eurozonas sociālo noturību, eurozonas iekšējo kohēziju un darbību un veicināt globālas ekonomiskās attiecības, kas atbilst Eiropas zaļā kursa, Parīzes nolīguma, IAM un ES sociālo tiesību pīlāra mērķiem;

G. tā kā pašreizējais ģeopolitiskās izmaiņas un starptautiskās tirdzniecības jomā risināmās sarežģītās problēmas — tostarp vērtības ķēžu darbības traucējumi, tehnoloģiskās norises, digitālā pārveide, Ķīnas ekonomiskās ietekmes palielināšanās un nesenie ģeopolitiskie izaicinājumi, ar ko saskaras multilaterālisms, — var novest pie daudzpolāras pasaules ekonomikas, tādējādi bruģējot ceļu iespējamai pārbīdei vairāku valūtu rezervju sistēmas virzienā, kurā euro varētu piedāvāt papildu valūtas izvēli tirgus dalībniekiem visā pasaulē un ļaut mazināt globālos finanšu riskus;

H. tā kā svarīgāka euro starptautiskā loma un tā kā rezerves valūtas pastiprināta izmantošana nodrošinātu lielāku eurozonas finansiālās autonomijas pakāpi, aizsargājot to no tā, ka citas valsts administrācijas izmanto citas valūtas kā ārpolitikas instrumentu, un palielinot ES spēju formulēt pašai savu politikas nostāju pasaules līmenī;

I. tā kā ES būtu jāaizsargā savas finanšu infrastruktūras integritāte, savu tirgus dalībnieku neatkarība un globālu finanšu darījumu tīklu neatkarība no trešo valstu jurisdikciju ārpolitikas vienpusējības un iespējamām eksteritoriālām sankcijām, vienlaikus nodrošinot ES sankciju politikas efektīvu īstenošanu;

J. tā kā lēmumu par valūtas izmantošanu pieņemšana galu galā ir atkarīga no tā, kam tirgus dalībnieki dod priekšroku, un tā kā uzticēšanās valūtas stabilitātei ir izšķiroši svarīgs elements, kurš ietekmē to izvēli, un svarīgs kritērijs, ko centrālās bankas un valdības izmanto savu starptautisko valūtas rezervju sastāva noteikšanā; tā kā tas, cik lielā mērā ārējie dalībnieki izmanto konkrēto valūtu, ir saistīts ar šo valūtu emitējošās jurisdikcijas integritāti un spēju veidot vienotu veselumu; tā kā valūtas stabilitāti nosaka arī to atbalstošo institūciju stabilitāte un tā kā ir nepieciešama lielāka Eiropas integrācija, lai nodrošinātu papildu institucionālo un politisko stabilitāti, uz ko balstās euro;

K. tā kā starptautisko valūtu lomu nosaka daudzu faktoru kombinācija; tā kā vēsturiski valstīm, kas emitē dominējošās valūtas, ir bijusi raksturīga spēcīga un augoša ekonomika, brīva kapitāla aprite, vēlme spēlēt starptautisku lomu, stabilitāte, spēja nodrošināt būtisku un elastīgu drošu aktīvu piegādi, attīstīti finanšu tirgi un nozīmīga ģeopolitiska klātbūtne; tā kā ilgtermiņā konkrētās valūtas pievilcīgumu nosaka arī to emitējošās jurisdikcijas ekonomikas dzīvotspēja; tā kā, no vienas puses, eurozonas ekonomikas lielums un kapitāla brīvā aprite atbilst pamatnosacījumiem, kas ļauj stiprināt euro starptautisko lomu, taču, no otras puses, tās finanšu un kapitāla tirgi joprojām ir sadrumstaloti, ļoti lielā mērā uz bankām balstītā eurozonas fiskālā struktūra ir nepilnīga un izmantošanai globāliem investoriem paredzētu augstas kvalitātes aktīvu drošs piedāvājums nav atbilstošs;

L. tā kā spēcīga starptautiskā valūta ļauj attiecīgajai jurisdikcijai gūt labumu no tādu parāda vērtspapīru emitēšanas lielos apmēros, kuri pasaules tirgos tiek uzskatīti par bezriska vērtspapīriem, no tā sauktās pārmērīgās privilēģijas, naudas emisijas peļņas un spējas pārdot valdības vērtspapīrus ar zemām procentu likmēm, kā arī ļauj uzņēmumiem baudīt stabilitāti, ko nodrošina iespēja veikt starptautiskus darījumus savas valsts valūtā;

M. tā kā euro ilgtermiņa starptautiskā loma lielā mērā būs atkarīga no eurozonas kā uzņēmējdarbības veikšanas vietas pievilcīguma un dalībvalstu fiskālās politikas stabilitātes; tā kā pēcpandēmijas ekonomiskajai atveseļošanai ir nepieciešama stabila monetārā un budžeta politika gan ES līmenī, gan eurozonas dalībvalstīs; tā kā, lai izveidotu dziļāku un stabilāku ekonomikas un monetāro savienību (EMS), kas ir nepieciešama, lai pastiprinātu euro ietekmi un ieguvumus, ko no tā gūst eurozonas dalībvalstis, ir vajadzīga pareiza monetārās un fiskālās politikas kombinācija;

Ceturtdiena, 2021, 25 marts

N. tā kā eurozona saskaras ar būtiskām problēmām, kas saistītas ar klimata pārmaiņām, kiberdrošību, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu, kā arī ar ģeopolitikas jomā risināmiem sareģģītiem jautājumiem, tostarp Apvienotās Karalistes izstāšanos no ES;

O. tā kā Apvienotā Karaliste kopš 2020. gada 31. janvāra vairs nav ES dalībvalsts; tā kā Apvienotās Karalistes izstāšanās no ES rada strukturālas izmaiņas ES finanšu sistēmā un tās stabilitātē, pastiprinot nepieciešamību turpināt attīstīt un vēl vairāk integrēt ES kapitāla tirgus, lai padarītu tos pievilcīgus, konkurētspējīgus, noturīgus un ilgtspējīgus, tādējādi izvairoties no tirgus sadrumstalotības un ļaujot tiem konkurēt pasaules mērogā, vienlaikus saglabājot globālu un uz sadarbību vērstu attieksmi, un tā kā būtiska uzmanība jāpievērš tam, lai nodrošinātu, ka jebkura policentriska finanšu un kapitāla tirgus sistēma, kas var rasties Apvienotās Karalistes izstāšanās rezultātā, neizraisa finanšu sadrumstalotību; tā kā ES atkarības no Apvienotās Karalistes tirgus infrastruktūras mazināšana ir ļoti svarīga, lai stiprinātu euro starptautisko lomu;

P. tā kā globālā atveseļošana joprojām ir nevienmērīga, nenoteikta un nepilnīga, tā kā ierobežošanas politikas pasākumi, reaģējot uz Covid-19 pandēmiju, rada papildu spiedienu uz ekonomikas atlabšanu un tā kā tas var ietekmēt pasaules valūtu pozīciju;

Q. tā kā, lai nodrošinātu ekonomikas pēcpandēmijas atveseļošanu, ir ātri jāīsteno atveseļošanas plāns *Next Generation EU*, kas ir Eiropas fiskālā reakcija, kuras mērķis ir risināt strukturālās nepilnības un ieviest politikas ilgtspējīgas izaugsmes un konkurētspējas veicināšanai, īpašu uzmanību pievēršot: i) taisnīgas zaļās pārkārtošanās procesam, ii) digitālajai pārveidei, iii) ekonomiskajai kohēzijai, produktivitātei un konkurētspējai, iv) sociālajai un teritoriālajai kohēzijai, v) institucionālajai noturībai un vi) politikām, kas paredzētas nākamajai paaudzei, kā arī investoru uzticēšanās veicināšanai; tā kā šādas politikas var būt svarīgas gan euro stabilitātes un pievilcīguma palielināšanai pasaulē, gan Eiropas ekonomiskās un finansiālās autonomijas stiprināšanai; tā kā jēgpilns fiskāls stimuls, tostarp kopīgi Eiropas centieni, apvienojumā ar tādu monetāro politiku, kas virzīta uz cenu stabilitātes saglabāšanu, pastiprinās ES pretcikliskās aizdošanas spēju un līdz ar to labvēlīgi ietekmēs euro starptautisko pozīciju; tā kā fiskālā stimula priekšlaicīga atcelšana un fiskālo pasākumu koordinācijas trūkums var mazināt ES sociālo un ekonomisko atveseļošanu, palielināt pastāvošo diverģenci eurozonā, tādējādi apdraudot tās integritāti un spēju veidot vienotu veselumu, kā arī mazināt euro kā starptautiskas valūtas pievilcīgumu;

R. tā kā *Next Generation EU plāns*, kura īstenošanai atvēlēti 750 miljardi EUR, sniedz vēsturisku iespēju pastiprināt euro starptautisko lomu, palīdzot palielināt globālo likviditāti, atbalstot pretcikliskus izdevumus un atvieglojot Eiropas ekonomikas koordināciju; tā kā ar atveseļošanas fondu saistītā obligāciju emisija ļaus globālajiem investoriem veikt darījumus ar visu eurozonu kopumā, arī izveidojot patiesu eurozonas ienesīguma līkni;

S. tā kā ECB pandēmijas ārkārtas aktīvu iegādes pagaidu programma ir izšķiroši svarīgs elements, lai saglabātu cenu stabilitāti un nodrošinātu stabilus finansējuma avotus eurozonas ekonomikai;

T. tā kā efektīva un attīstīta finanšu sistēma, kas balstās uz plašu klāstu finanšu instrumentu, labi attīstīti kapitāla tirgi un likvīdi drošie aktīvi var pastiprināt valūtu savienības starptautisko lomu;

U. tā kā dažos stratēģiskos tirgos daudzi Eiropas uzņēmumi joprojām neizvēlas euro kā atsauces valūtu cenu noteikšanai un tirdzniecībai;

V. tā kā, lai īstenotu jaunas pilnvaras uz laiku emitēt atveseļošanas parāda vērtspapīrus, tostarp zaļās un sociālās obligācijas, — kas ES varētu padarīt par vislielāko šādu parāda vērtspapīru emitentu pasaulē —, ir nepieciešama atbilstoša īstenošanas un tās nodrošināšanas kapacitāte, kā arī stingri no zaļo obligāciju emisijas gūto ieņēmumu pārredzamības un izsekojamības standarti, lai nepieļautu, ka tiek apdraudēta euro kā drošu aktīvu valūtas ilgtermiņa ticamība;

W. tā kā pandēmija ir paātrinājusi finanšu digitālo pārveidi; tā kā digitālu finanšu un maksājumu attīstīšana ar spēcīgiem Eiropas dalībniekiem vadībā nodrošinātu pamatu spēcīgas euro starptautiskās lomas veidošanai; tā kā digitāls euro padarīs Eiropas vienoto valūtu piemērotāku digitālajai pasaulei, ļaujot paplašināt euro izmantošanu digitālo maksājumu jomā, jo tas kļūs vieglāk lietojams, lētāks un efektīvāks;

X. tā kā Eiropas Parlamenta Ekonomikas un sociālo lietu komitejas pasūtītie pētījumi ir uzskatāmi parādījuši, ka plašāka starptautiskas valūtas izmantošana sniedz priekšrocības, taču tā nozīmē arī globālus pienākumus, atkarību un izmaksas, kas būtu jāņem vērā tādu vērienīgu monetāro politiku izstrādē, kuru mērķis ir palielināt euro konkurētspēju;

Y. tā kā uz tirgus apsvērumiem balstītai virzībai uz euro starptautiskās lomas pastiprināšanu ir nepieciešama stingra apņemšanās atvērt un padarīt brīvus starptautiskos tirgus, kas pastiprināta ar tādām mērķtiecīgām atvieglošanas politikām — gan ES, gan dalībvalstu līmenī —, kuras ir saskaņotas ar šo mērķi un ir daļa no visaptveroša ceļveža,

Euro starptautiskās lomas pastiprināšanas sniegtie ieguvumi un ar to saistītās sarežģītās problēmas

1. vērš uzmanību uz Līgumos noteikto prasību ikvienai ES dalībvalstij, izņemot Dāniju, ieviest vienoto valūtu, tiklīdz tā ir panākusi atbilstību Māstrihtas konverģences kritērijiem; atzinīgi vērtē Bulgārijas un Horvātijas pievienošanos VKM II 2020. gada jūlijā un atbalsta drīza termiņa noteikšanu euro ieviešanai abās valstīs; šajā sakarā mudina Komisiju izvērtēt eurozonas turpmākas paplašināšanās iespējamo ietekmi uz euro starptautiskās lomas pastiprināšanu;

2. uzsver, ka vienotās valūtas ieviešanai ir neatgriezenisks raksturs; uzsver arī, ka euro ir ne tikai monetārs, bet arī politisks projekts;

3. uzskata — lai gan ne visu euro internacionalizācijas ietekmi būs iespējams viegli izteikt skaitiski, euro kā starptautisko rezervju valūtas un faktūras valūtas starptautiskās lomas pastiprināšana un tā izmantošanas palielināšana starptautiskajā tirdzniecībā, starptautiskā parāda jomā un aizdošanas tirgos var radīt ieguvumus gan īstermiņā, gan ilgtermiņā; tomēr atzīmē, ka iepriekš minētais rada arī riskus un pienākumus, kas jāņem vērā tirgus spēku papildināšanā ar politikas pasākumiem; it īpaši uzsver, ka euro kā starptautiskas valūtas statusa pastiprināšana var palielināt euro kā rezervju valūtas izmantošanu, nodrošināt pārmērīgo privilēģiju un samazināt ar valūtas maiņu saistītās ārējās finansēšanas un darījumu izmaksas, kā arī samazināt izmaksas un riskus Eiropas uzņēmumiem un mājsaimniecībām; uzsver, ka spēcīgāka euro starptautiskā loma pakāpeniski radīs dziļākus, likvīdākus un integrētākus Eiropas finanšu tirgus, padarot tos izturīgākus pret valūtas kursa svārstību izraisītajiem satricinājumiem un tādējādi Eiropas uzņēmumiem un valstu valdībām nodrošinot drošāku piekļuvi finansējumam; uzsver, ka euro kā starptautiskas valūtas statusa pastiprināšana turklāt varētu palielināt ES monetārās politikas autonomiju, stiprināt tās globālo transmisiju, mazināt tās atkarību no eksogēnas netiešās ekonomiskās un finansiālās ietekmes, kā arī uzlabot monetārās sistēmas likviditāti, samazināt tirdzniecības izmaksas un uzlabot tirgus efektivitāti un eurozonas noturību pret finanšu satricinājumiem, kas, savukārt, papildus gludai makroekonomikas nelīdzsvarotības koriģēšanai veicinātu ES monetāro un finanšu stabilitāti; uzskata, ka euro starptautiskās lomas pastiprināšana palielinās ES spēju formulēt pašai savu politikas nostāju neatkarīgi no globālajām norisēm; tomēr atzīmē — daži pētījumi liecina par to, ka stiprāka valūtas starptautiskā loma var izraisīt naudas emisijas peļņas zaudējumus, valūtas pārvērtēšanu, lielāku kapitāla plūsmas svārstīgumu globālas spriedzes laikā un palielinātu starptautisko atbildību;

4. uzsver, ka nozīmīgāka euro loma starptautiskā līmenī varētu uzlabot starptautiskās finanšu sistēmas noturību, piedāvājot lielāku izvēli tirgus dalībniekiem visā pasaulē un padarot starptautisko ekonomiku izturīgāku pret satricinājumiem, kas saistīti ar daudzu nozaru lielo atkarību no vienotas valūtas; uzskata, ka euro internacionalizācija varētu kļūt par svarīgu faktoru pamatu likšanā atjaunotai starptautiskajai monetārajai sistēmai — kas arī turpmāk balstītos uz ierobežotu skaitu valūtu —, padarot to līdzsvarotāku un ilgtspējīgāku;

5. uzskata, ka eurozonas un tās dalībvalstu stratēģiskajās ilgtermiņa interesēs ir izmantot visas iespējamās priekšrocības, ko sniedz euro valūtas emitēšana un it īpaši tās starptautautiskās lomas pastiprināšana; uzsver — lai minētās priekšrocības realizētos, ir nepieciešami koordinēti centieni politikas izstrādē un īstenošanā Eiropas un dalībvalstu līmenī, tostarp ECB, Vienotā noregulējuma valdes (VNV), Eiropas uzraudzības iestāžu (EUI) un Eiropas Investīciju bankas (EIB) ieguldījums;

Ceturtdiena, 2021, 25 marts

6. norāda — lai pastiprinātu euro lomu, ES ir jāturpina un jāpabeidz vienotajai valūtai nepieciešamās infrastruktūras izveide un jāpanāk lielāks progress tās izšķiroši svarīgo funkciju jomā;

7. šajā sakarā atkārtoti uzsver nepieciešamību padziļināt EMS, banku savienību un kapitāla tirgu savienību (KTS) un pabeigt to izveidi, lai palielinātu Eiropas tirgu starptautisko konkurētspēju, euro stabilitāti un pievilcīgumu un, visbeidzot, ES stratēģisko autonomiju;

8. atgādina par banku savienības izveidē sasniegto progresu un pieņem zināšanai Eurogrupā panākto vienošanos par Eiropas Stabilitātes mehānisma reformu un attīstību, kas panākta attiecībā uz kopīgā atbalsta mehānisma vienotajam noregulējuma fondam stāšanos spēkā; atzinīgi vērtē Komisijas pašlaik veikto krīzes pārvarēšanas un noguldījumu apdrošināšanas satvara pārskatīšanu, kuras mērķis ir palielināt banku krīžu pārvarēšanas satvara efektivitāti, samērīgumu un vispārējo saskaņotību Eiropas Savienībā;

9. pieņem zināšanai 2020. gada 11. decembra Eurosamitā Eurogrupai izteikto prasību sagatavot pa posmiem īstenojamu darba plānu ar konkrētu grafiku attiecībā uz visiem neizpildītajiem elementiem, kas nepieciešami banku savienības izveides pabeigšanai; atgādina, ka banku savienībai joprojām trūkst noguldījumu apdrošināšanas sistēmas, kā arī mehānisma, ar kura palīdzību nodrošināt likvīdu sniegšanu noregulējuma procesā esošām bankām; tādēļ uzsver, ka banku savienības izveides pabeigšana un it īpaši rūpīgi izstrādātas sistēmas ieviešana tam, lai garantētu un aizsargātu ES banku noguldījumus, un finansiālās grūtībās nonākušu banku jautājuma izšķiršanai paredzēta mehānisma izstrādes pabeigšana stiprinās euro starptautisko lomu;

10. uzskata, ka t. s. drošā portfeļa pieeja un VNV pilnvaru palielināšana, reformējot noregulējuma satvaru un izveidojot Eiropas noguldījumu apdrošināšanas sistēmu, veicinās Eiropas bankām paredzēta vienota tirgus attīstību un pārraus atgriezeniskās saiknes loku starp dalībvalstīm un to finanšu sistēmām, tādējādi palielinot euro denominēto aktīvu pievilcīgumu un pastiprinot euro starptautisko lomu;

11. uzsver, ka euro starptautisko lomu pastiprinātu arī viena no svarīgākajiem ES pievienotās vērtības sniedzējiem — tās vienotā tirgus — potenciāla izmantošana; tādēļ aicina pabeigt vienotā tirgus izveidi;

12. norāda, ka KTS izveides pabeigšana pastiprinātu euro lomu starptautiskajā tirgū, jo dziļi un likvīdi finanšu un euro denominēta kapitāla tirgi ir ļoti svarīgi, lai jebkura valūta varētu iegūt nozīmīgu starptautisko statusu un uzlabot to; uzsver, ka progress KTS attīstībā palielinātu gan noturību pret globālām norisēm un neatkarību no tām, gan arī euro denominētu aktīvu pievilcīgumu; pauž nožēlu par eurozonas kapitāla tirgu atpalicību un segmentāciju valsts līmenī, kuru rezultāts ir mazi tirgi; mudina pastiprināt sadarbību finanšu produktu aplikšanā ar nodokli, prasa samazināt valstu izvēles iespējas un rīcības brīvību, lai mazinātu pārrobežu šķēršļus, un aicina īstenot centienus, lai sāktu pakāpeniski saskaņot valstu noteikumus maksātnespējas jomā; uzskata, ka pēc Apvienotās Karalistes izstāšanās ES nevajadzētu taupīt pūles savas globālās konkurētspējas uzlabošanai, izmantojot savu stipro pusi, lai kļūtu par pievilcīgu tirgu Eiropas un starptautiskiem uzņēmumiem un investoriem; šajā kontekstā atzīst euro potenciālo lomu Apvienotās Karalistes izstāšanās ietekmes uz Īrijas salu mazināšanā;

13. uzsver nepieciešamību pēc ilgtspējīgām, taisnīgām un stabilām ekonomikas, fiskālās un ražīgumu un izaugsmi veicinošas strukturālās politikām gan ES, gan dalībvalstu līmenī, kuras balstītos uz apņemšanos pieņemt un īstenot ticamus fiskālos noteikumus, lai saglabātu euro stabilitāti un integritāti; šajā sakarā atzinīgi vērtē *Next Generation EU* atveseļošanas pasākumu kopumā izklāstīto plānu izmantot fiskālu stimulu, it īpaši, ar obligāciju palīdzību kapitāla tirgos aizņemoties 750 miljardus EUR, lai finansētu atveseļošanu no Covid-19 pandēmijas un atbalstītu zaļo un digitālo pārkārtošanos; uzskata, ka Atveseļošanas un noturības mehānisms var uzlabot pašlaik sadrumstalotā valsts parāda vērtspapīru tirgus darbību, veicināt banku savienības izveides pabeigšanu un uzturēt virzību uz KTS izveides pabeigšanu; turklāt atzinīgi vērtē obligāciju emisiju 100 miljardu EUR apmērā saistībā ar Eiropas pagaidu atbalsta instrumentu bezdarba riska mazināšanai ārkārtas situācijā (*SURE*); atzīmē, ka nesenā pieredze, kas gūta saistībā ar *SURE* emisiju, apstiprina investoru lielo interesi par Eiropas obligācijām; atzīst, ka atveseļošanas plāna finansēšana, kopīgi reaģējot uz vispārēju satricinājumu, ir pareizā pieeja; uzsver, ka dažādu nodokļu izmantošana, lai palielinātu ES pašu resursus, ir solis pareizajā virzienā un līdz ar to solis, kas pastiprina euro lomu; uzskata, ka šajā procesā Parlamentam būtu piešķirama stiprāka demokrātiskā loma, ko tas īstenotu ar politiskās kontroles palīdzību;

14. uzsver nepieciešamību pēc ticama fiskālā satvara, kas palielinātu euro pievilcīgumu, veicinot ilgtermiņa izaugsmi, nodrošinot stabilitāti, lai uzlabotu dalībvalstu finanšu ilgtspēju, un līdz minumumam samazinot ar atkārtotu denomināciju saistītos riskus; šajā sakarā pieprasa turpmākas pārdomas par pašreizējo Stabilitātes un izaugsmes pakta satvaru un tā īstenošanas nodrošināšanu, ņemot vērā sarežģītos apstākļus un iepriekš neatrisinātās problēmas, kas radušies saistībā ar reaģēšanu uz Covid-19 pandēmijas izraisīto ekonomikas krīzi un kas saglabāsies arī turpmākajās desmitgadēs; atzīmē — lai gan daži atbalsta pasākumi tiks atcelti automātiski, būs svarīgi izvēlēties atbilstošu grafiku atlikušo pasākumu atcelšanai, lai nepieļautu apdraudējumu ekonomikas atveseļošanai un izaugsmei, kam būs ļoti liela nozīme parāda problēmas risināšanā pēc krīzes un tā samazināšanā līdz atmaksājamam līmenim;

15. uzsver, ka atbilstošs drošu aktīvu piedāvājums ir priekšnoteikums starptautiskas valūtas statusa iegūšanai, un uzsver euro denominētu drošu aktīvu ierobežoto pieejamību; uzskata, ka atbilstošu politikas instrumentu izstrāde varētu palielināt drošu aktīvu piedāvājumu un ka ierosinātā kopīgā parāda vērtspapīru emisija ekonomikas un sociālās atveseļošanas finansēšanai nodrošinās ES līmeņa rezerves aktīvu etalonu un palielinās euro denominētu drošu aktīvu piedāvājumu; aicina Eiropas Sistēmisko risku kolēģiju atjaunināt Augsta līmeņa darba grupas drošu aktīvu jautājumos 2018. gada ziņojumu; mudina EIB emitēt lielāku skaitu euro denominētu obligāciju, jo tas uzlabotu euro denominētu bezriska aktīvu pieejamību;

16. atzīst, ka euro jau ir galvenā denominācijas valūta zaļo obligāciju emisijai, jo saskaņā ar ECB datiem 2019. gadā vairāk nekā puse no pasaulē emitētajām zaļajām obligācijām bija emitētas euro; uzskata, ka ES arī būtu jākļūst par pasaules līderi zaļo obligāciju emisijas standartu noteikšanā; tādēļ aicina Komisiju iesniegt jaunu vērienīgu rīcības plānu ilgtspējīgas finansēšanas jomā un priekšlikumu par stingru ES zaļo obligāciju standartu; uzskata, ka, nostiprinot ES kā pasaules līmeņa līderes un standartu noteicējas lomu zaļā finansējuma jomā, varētu pastiprināt euro kā tādas valūtas lomu, kuru izvēlas darījumiem ar ilgtspējīgiem finanšu produktiem, un līdz ar to palielināt tā starptautisko lomu; atzinīgi vērtē Komisijas lēmumu emitēt zaļās obligācijas kā svarīgu Atveseļošanas un noturības mehānisma finansēšanas elementu; atkārtoti norāda, ka zaļās obligācijas ir parāda instrumenti, kuru ieņēmumi paredzēti ilgtspējīgu un videi nekaitīgu investīciju finansēšanai; mudina Komisiju un dalībvalstis ar stingru ieņēmumu pārredzamības un izsekojamības standartu palīdzību nodrošināt investoriem augstas pakāpes juridisko noteiktību par to, ka viņu investīcijas tiks izmantotas atbilstoši norādītajam mērķim; šajā sakarā prasa ātri pabeigt ilgtspējīgu saimniecisko darbību taksonomijas izstrādi un ieviest to; norāda uz nepieciešamību nepieļaut iespējamas negatīvas ietekmes uz likviditāti risku, ko varētu radīt Eiropas drošo aktīvu sadrumstalotība starp zaļajām obligācijām, sociālajām obligācijām un t. s. standarta obligācijām;

17. atzīmē ģeopolitikas lomu valūtu globālās lomas nozīmīgumā; prasa palielināt ES ģeopolitisko lomu, lai atbalstītu euro lomas pastiprināšanu, vienlaikus pilnībā izmantojot tās sniegtās priekšrocības; uzsver, ka euro internacionalizācija sniegtu ES lielākas iespējas ietekmēt globālus ģeopolitiskus lēmumus, kas, savukārt, varētu palielināt euro pievilcīgumu pasaulē; atzīmē — lai gan ģeopolitikas loma mūsdienu pasaulē būtu iekļaujama pārdomās par euro starptautiskās lomas stiprināšanu, it īpaši gadījumos, kad valūtas internacionalizācija var labvēlīgi ietekmēt drošību, ES būtu jāņem vērā savas lēmumu ietekmēšanas spējas ārpolitikas un drošības politikas jomā, vienlaikus veicinot tādas starptautiskas sistēmas izveidi, kurā būtiska vieta atvēlēta daudzpusējai sadarbībai un labai globālajai pārvaldībai;

18. atzīmē, ka trešo valstu īstenota vienpusēja sankciju noteikšana var radīt ekstrateritoriālās ietekmes risku un apdraudēt ES un tās dalībvalstu autonomiju lēmumu pieņemšanā un to tiesības reglamentēt; uzstāj, ka euro starptautiskās lomas pastiprināšana ir veids, kā izvairīties no trešo valstu sankciju ietekmes; šajā sakarā atzinīgi vērtē ES jau veiktos pasākumus, tādus kā ES Bloķēšanas statūta ([34]) aktivizēšana un tirdzniecības apmaiņas atbalsta instrumenta (*INSTEX*) izveide, aicina Komisiju turpināt darbu gan pie savu sankciju efektivitātes uzlabošanas, gan pie trešo valstu sankciju eksteritoriālās ietekmes uz ES uzņēmumiem;

([34]) Padomes 1996. gada 22. novembra Regula (EK) Nr. 2271/96, ar ko paredz aizsardzību pret trešās valsts pieņemtu tiesību aktu eksteritoriālas piemērošanas sekām un no tiem izrietošām vai ar tiem pamatotām darbībām (OV L 309, 29.11.1996., 1. lpp.).

19. pauž bažas par to, ka ES sadrumstalotā institucionālā vide un nespēja paust vienotu nostāju starptautiskajās institūcijās var apdraudēt tās monetārās un fiskālās politikas ticamību, vēl vairāk aizkavējot eurozonas attīstību no institucionālā viedokļa, kā arī starptautiskās lomas palielināšanos; atkārtoti uzsver nepieciešamību pēc racionālākas un kodificētākas ES pārstāvības daudzpusējās organizācijās un struktūrās, it īpaši SVF, lai palīdzētu veicināt iedzīvotāju globālo informētību par euro; uzskata — kamēr nav atrisināts pārstāvības jautājums, euro starptautisko lomu var stiprināt efektīvāka koordinācija starp dažādiem ES pārstāvjiem; aicina Komisiju sniegt detalizētas atbildes par konkrētām darbībām, kas veiktas, ņemot vērā priekšlikumus, kuri iekļauti Parlamenta 2016. gada 12. aprīļa rezolūcijā par ES lomu starptautisko finanšu, monetāro un regulatīvo iestāžu un institūciju satvarā;

Euro starptautisko lomu pastiprinošas politikas

20. uzsver, ka pastiprināta euro starptautiskā loma varētu veicināt un palielināt ES atvērto stratēģisko autonomiju; tādēļ iesaka darbības tādu politikas pasākumu izstrādei un īstenošanai, kuri veicina euro starptautiskās lomas pastiprināšanu un ar kuriem tiek atbalstīta uz komerciāliem apsvērumiem balstītas izmaiņas šajā virzienā, vienlaikus iekšēji nostiprinot eurozonas darbību un kohēziju un veicinot svarīgu mērķu sasniegšanu klimata un ilgtspējas jomā, šajā procesā ņemot verā perifēro reģionu īpatnības;

21. uzskata, ka papildus EMS padziļināšanai un tās izveides pabeigšanai par tādu politiku objektu, kuras ir izšķiroši svarīgas euro starptautiskās lomas pastiprināšanai un veicina to, cita starpā varētu noteikt finanšu pakalpojumus un kapitāla tirgus, darba tirgu, maksājumu sistēmas, starptautisko tirdzniecību, enerģētiku, digitālo pārveidi, cīņu pret klimata pārmaiņām un ārpolitiku un drošības politiku; uzsver, ka šādas politikas ir jāīsteno ar mērķi sasniegt Savienības vispārējos mērķus;

22. atzīmē, ka spēcīgi un konkurētspējīgi finanšu tirgi ir ļoti svarīgi jebkuras valūtas starptautiskās lomas stiprināšanā, un tāpēc uzsver nepieciešamību pēc efektīva, samērīga un prognozējama regulējuma šajā jomā;

23. atzīst, ka centralizēta klīringa — it īpaši euro denominēto procentu likmju atvasināto instrumentu klīringa, kas ir ļoti lielā mērā atkarīgs no Apvienotajā Karalistē reģistrētiem centrālajiem darījumu partneriem (CDP), — tirgus ir ļoti koncentrēts; šajā sakarā pieņem zināšanai Komisijas ierobežota termiņa līdzvērtības lēmumu un mudina nozari sekot Komisijas aicinājumam samazināt savus riska darījumus, it īpaši riska darījumus ar euro un citās Savienības valūtās denominētiem ārpusbiržas atvasinātiem instrumentiem, un paļaušanos uz trešo valstu CDP; šajā sakarā atbalsta ES CDP centienus palielināt kapacitāti klīringa jomā, kā arī Komisijas, Eiropas Uzraudzības iestādes un ECB centienus palīdzēt nozarei turpmākajos mēnešos identificēt un novērst jebkādus tehniskus šķēršļus, kas kavē pārmērīgu riska darījumu nodošanu ES, kā arī mudināt to uz šādu identificēšanu un novēršanu; šajā sakarā uzsver, ka liela nozīme ir ES un Apvienotās Karalistes sadarbībai regulējuma jomā, balstoties uz brīvprātīgu, nesaistošu satvaru ārpus Tirdzniecības un sadarbības nolīguma, kura ļautu veidot dialogu par visiem attiecīgajiem regulatīvajiem jautājumiem, vienlaikus pilnībā ievērojot abu pušu regulatīvo un uzraudzības autonomiju;

24. atzīmē, ka valūtas globālā nozīme pasaulē ir tieši saistīta ar to emitējošās valsts lomu pasaules tirdzniecībā; uzsver, ka ES kā viens no pasaules lielākajiem tirdzniecības blokiem, kas ir uzņēmies saistības attiecībā uz atvērtiem un brīviem starptautiskiem tirgiem, varētu gūt labumu no savas valūtas starptautiskās lomas pastiprināšanas; uzsver, ka mudināšana izvēlēties euro kā tirdzniecības valūtu mazinās ar valūtas maiņu saistīto risku un ar valūtu saistītās izmaksas, it īpaši ES maziem un vidējiem uzņēmumiem; tomēr konstatē, ka, neraugoties uz Eiropas uzņēmumu kā lielu pircēju un ražotāju stāvokli, tie stratēģiskos tirgos reizēm priekšroku dod tirdzniecībai citās valūtās vai saskaras ar grūtībām tirgoties euro tirgus struktūras un atkarības no iepriekšējās pieredzes dēļ; pieņem zināšanai pētījumus, kas rāda, ka euro īpatsvars uzņēmumu faktūrās ir atkarīgs no daudziem faktoriem, tostarp no uzņēmuma lieluma, valsts, kurā tas atrodas, preču viendabīguma un pastāvošajām piegādes ķēdēm; tādēļ aicina Komisiju veicināt euro izmantošanu cenu noteikšanā un faktūru sagatavošanā tirdzniecības darījumos un izmantot euro denominētiem finanšu instrumentiem piemītošo lielo potenciālu, aktīvi sadarbojoties ar privātā sektora ieinteresētajām personām un tirdzniecības partneriem un sekmējot euro izmantošanu ES tirdzniecības nolīgumos; turklāt šajā kontekstā norāda uz tādu piegādes ķēžu potenciālu, kuras atbilst Savienības mērķiem klimata un ilgtspējas jomā, kā arī citiem svarīgiem standartiem;

25. uzskata, ka Komisija varētu vēl vairāk veicināt euro izmantošanu tirdzniecības cenu noteikšanā un faktūru sagatavošanā un sekmēt euro denominētas investīcijas, uzturot atklātu dialogu ar privātām un publiskām ieinteresētajām personām, valstu iestādēm un institucionāliem investoriem un nodrošinot visaptverošu informāciju un veidojot izpratni par

savām iniciatīvām un dažādajiem centieniem, kuru mērķis ir stiprināt eurozonas un euro pievilcīgumu un noturību; ļoti atzinīgi vērtē Eiropas ekonomiskās diplomātijas ietekmes palielināšanu, regulāri sadarbojoties ar G20 partneriem, kā arī ar kaimiņvalstīm un kandidātvalstīm, lai noteiktu konkrētus savstarpējas intereses politikas pasākumus nolūkā palielināt euro lomu trešās valstīs;

26. norāda, ka euro tirgotu enerģētikas jomas līgumu daļas palielināšana varētu pastiprināt vienotās valūtas starptautisko lomu, un tāpēc atbalsta politikas, kas veicina šī mērķa sasniegšanu; šajā sakarā uzsver, ka liela nozīme ir zaļiem enerģijas un izejvielu tirgiem kā priekšgājējiem pasaules mērogā tirgotām euro denominētām precēm, kuros ES emisiju tirdzniecības sistēmas (ETS) ietvaros noteiktās ES kvotas palīdzētu stiprināt euro lomu starptautiskajā tirdzniecībā, kā arī sasniegt ES klimata mērķus; turklāt prasa veikt pasākumus, lai atvieglotu jaunu inovatīvu līgumu tirdzniecību, it īpaši attiecībā uz ilgtspējīgiem enerģijas avotiem un jauniem enerģijas tirgiem, kas nodrošinās iespēju vairāk enerģētikas jomas līgumu tirgot euro, tādējādi stiprinot euro starptautisko lomu; mudina Komisiju turpināt apspriešanos un pētījumu izstrādi, lai noteiktu euro izmantošanas palielināšanas potenciālu citās nozarēs, it īpaši transportā, kā arī lauksaimniecībā un pārtikas izejvielu jomā, lai vēl vairāk atbalstītu un veicinātu euro izmantošanu attiecībā uz šāda veida līgumiem; tādēļ prasa veikt turpmākus pasākumus, lai pārskatītu finanšu tirgus noteikumus, tostarp Finanšu instrumentu tirgu direktīvu ([35]) (*MiFID II*) un Finanšu instrumentu tirgu Regulu ([36]) (*MIFIR*), un vienkāršotu un vēl vairāk saskaņotu vērtspapīru tirgu pārredzamības satvaru nolūkā palielināt euro denominētu parāda instrumentu otrreizējo tirdzniecību, kā arī Etalonu regulu nolūkā atbalstīt euro etalonu izstrādi preču tirgiem un stiprināt euro kā atsauces valūtas lomu;

27. uzsver ECB lomu uzticēšanās euro saglabāšanā un monetārās autonomijas — globālā kontekstā —, kā arī cenu stabilitātes aizsardzībā; uzsver, ka šādu uzticēšanos veicina valūta, kuras vērtība ir stabila ilgtermiņā; šajā sakarā uzsver, ka liela nozīme ir cenu stabilitātes mērķa sasniegšanai un monetārās politikas ticamībai; tomēr atzīmē, ka sistemātiski nav ticis sasniegts mērķis inflācijas jomā;

28. uzsver, ka liela nozīme ir finanšu tirgu stabilitātei eurozonā, jo tā ir priekšnoteikums starptautiskas valūtas statusam; uzsver ECB monetārās politikas ietekmi uz finanšu tirgu stabilitāti; atzinīgi vērtē ECB ātro un nozīmīgo reakciju uz Covid-19 krīzi ārkārtas situācijas kontekstā, izmantojot monetāro politiku; atzīst ECB operatīvi veikto pasākumu — finanšu tirgu stabilizēšanas, euro likvīdu pieejamības saglabāšanas, finansēšanas nosacījumu atbalstīšanas eurozonas ekonomikā un pasaulē un uzticēšanās tirgum veicināšanas — labvēlīgo ietekmi uz eurozonas ekonomisko stāvokli un finanšu stabilitāti, kā arī uz euro pievilcīgumu;

29. uzsver mijmaiņas darījumu līniju un repo darījumu līniju nozīmi euro finansēšanas tirgu trūkuma pasaulē novēršanā, nodrošinot atbilstošu euro likvīdu piedāvājumu un netiešā veidā — pastiprinot euro starptautisko lomu, un tādējādi sūtot signālu par Eurosistēmas apņemšanos atbalstīt finanšu tirgu likviditāti un stabilitāti krīzes laikā, kā arī tās monetārās politikas gludu transmisiju; šajā sakarā aicina ECB vēl vairāk paplašināt savas mijmaiņas darījumu līnijas, tās attiecinot arī uz kaimiņvalstīm un citām valstīm ārpus eurozonas; aicina ECB izpētīt vēl citus veidus, kā palielināt euro starptautisko lomu, lai pastiprinātu savu neatkarīgo politikas nostāju globālā kontekstā un Eiropas autonomiju lēmumu pieņemšanā par ekonomikas un finanšu jautājumiem;

30. uzsver, ka pienākums pildīt Eiropas CDP pieprasījumus papildināt rezervi ar valūtām, kas nav euro, pēc *TARGET 2* (eurozonas Automatizētās reālā laika bruto norēķinu sistēmas) slēgšanas laika nostāda Eiropas bankas daudz neizdevīgākā stāvoklī, it īpaši tirgus spriedzes laikā, piemēram, Covid-19 pandēmijas pirmajās nedēļās; uzsver, ka *TARGET 2* darba laika pagarināšana, saskaņojot to ar valūtas maiņas tirgus darba laiku, pastiprinātu euro lomu un Eiropas kapitāla tirgu autonomiju, tādējādi ļaujot Eiropas bankām izvairīties no citās valūtās denominētu likvīdu izmantošanas CDP pieprasījumu papildināt rezervi izpildē; atzinīgi vērtē 2022. gada novembrī plānoto *TARGET 2-T2S* nostiprināšanu, izmantojot pagarinātu darba laiku; mudina ECB un citas ieinteresētās puses paātrināt *TARGET 2* darba laika pagarināšanu;

([35]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Direktīva 2014/65/ES par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/EK un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

([36]) Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 15. maija Regula (ES) Nr. 600/2014 par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 173, 12.6.2014., 84. lpp.).

31. uzsver, ka papildus ECB galvenajam pilnvarojumam, proti, uzturēt cenu stabilitāti, un tās sekundārajam pilnvarojumam — atbalstīt vispārējās ekonomikas politikas Savienībā, lai palīdzētu sasniegt Savienības mērķus, kā noteikts Līguma par Eiropas Savienību 3. pantā, — tās uzdevums ir arī atvieglot maksājumu un norēķinu sistēmu gludu darbību; uzsver, ka liela nozīme ir autonomiem Eiropas maksājumu risinājumiem; aicina ECB nodrošināt atbilstošu līdzsvaru starp finanšu inovāciju, stabilitāti un patērētāju aizsardzību; atzinīgi vērtē 16 Eiropas banku iniciatīvu uzsākt Eiropas maksājumu iniciatīvu, kuras mērķis ir ieviest vienotu maksājumu risinājumu patērētājiem un tirgotājiem visā Eiropā;

32. atzinīgi vērtē ECB ziņojumu par digitālo euro, kurā uzsvērts ieguldījums, ko digitāla valūta var sniegt euro starptautiskās lomas stiprināšanā, tostarp cilvēku uzticēšanās kopējai valūtai; pieņem zināšanai par Eurosistēmas augsta līmeņa darba grupu centrālo banku digitālās valūtas jautājumos atbildīgā ECB Valdes locekļa Fabio Panetas paziņojumu, ka digitālais euro papildinās, nevis aizstās skaidru naudu; mudina ECB turpināt darbu pie digitālā euro un ar nepacietību gaida ECB nākamo soli šajā procesā, balstoties uz tās Padomes lēmumu, ko paredzēts pieņemt 2021. gada vidū; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt augsta līmeņa kibernoturību un kiberdrošību, un atbalsta ECB centienus veicināt tās; prasa turpināt digitālas valūtas izmantošanas priekšrocību un trūkumu izvērtēšanu, lai panāktu līdzsvaru starp globālo konkurētspēju, inovāciju, drošību un privātumu;

33. uzsver, ka euro lomas pastiprināšana digitālajā laikmetā ir jāatbalsta ar inovatīviem risinājumiem digitālā finansējuma jomā un efektīviem digitāliem maksājumiem euro; prasa veicināt iepriekš minēto, īstenojot visaptverošas stratēģijas attiecībā uz digitālo finansējumu un neliela apjoma maksājumiem; uzskata, ka, ņemot vērā digitālo pārveidi, ES būtu jāievieš satvars tam, lai aizsargātu finanšu stabilitāti, stingri ievērojot augstākos kiberdrošības un patērētāju aizsardzības, tostarp privātuma un datu aizsardzības, standartus, kā arī lai aizsargātu vismazāk aizsargātās grupas, piemēram, vecāka gadagājuma cilvēkus un personas ar invaliditāti, kas varētu saskarties ar problēmām jaunu tehnoloģiju izmantošanā; uzsver nepieciešamību turpināt cīņu pret nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, šajā nolūkā izveidojot Eiropas uzraudzības un finanšu izlūkošanas vienību, pārvarot ekonomisko nacionālismu, kas ir novedis pie pašreizējās decentralizētās uzraudzības sistēmas; atzīst EBI šajā sakarā veiktos centienus, tostarp nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas kolēģiju izveidi, lai uzraudzītāji varētu vienoties par kopīgu pieeju, tostarp par koordinētām darbībām, informācijas apmaiņu un riska izvērtēšanu;

34. atzīmē kriptoaktīvu parādīšanos un uzsver, ka ir svarīgi uzraudzīt to attīstību un iespējamo t. s. stabilnaudas (*stable coins*) radīto apdraudējumu monetārajai suverenitātei; atzinīgi vērtē centrālo banku un citu iestāžu un organizāciju darbu pie kriptoaktīviem; uzsver, ka ES līmenī ir nepieciešami skaidri un konsekventi norādījumi par pašreizējiem regulatīvajiem un prudenciālajiem procesiem, kas veicinās inovāciju, nodrošinās finanšu stabilitāti un saglabās patērētāju aizsardzību; šajā sakarā atzinīgi vērtē Komisijas priekšlikumu regulai, kuras mērķis ir uzlabot juridisko noteiktību kriptoaktīvu regulēšanas režīmā;

35. atzinīgi vērtē Komisijas 2021. gada 19. janvāra paziņojumu "ES ekonomikas un finanšu sistēma: veicināt atvērtību, stiprumu un noturību", kurā izklāstīta visaptveroša stratēģija tam, kā pastiprināt Eiropas atvērto stratēģisko autonomiju makroekonomikas un finanšu jomā; it īpaši atbalsta Komisijas ierosinātās svarīgākās darbības euro globālas izmantošanas veicināšanai;

o

o o

36. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.